

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 M. M.
Pagant per any, una pesseta de rubíola

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTY, NUM. 2 TERR
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPRENTA, 2,231

ANY IX NUM. 2.730 BARCELONA, DIMECRES 28 DE AGOST DE 1912 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Gran varietat en articles

PERA

CASSA

Sarrons - Gananes - Necessers - Ampolles
"Thermos" - Cantirets - Vasos - Ganivets
de camp - Polaines

BORQUEGINS DE LONA amb sola de cà- nem, el parell, a Ptes. 3'15

Extens assortit en trajos y guerreres

per cassador

Variadíssima colecció d'articles

PERA

Sport, Fotografia, Dibuix y Pintura

ESTUDIS SOCIALS

Les lleis benefactores

El 14 de Juliol de 1905 va promulgar-se a França la llei de Beneficència a favor dels vells, dels malalts i dels incurables. Els resultats d'aquesta llei han sigut excel·lents. Vegem la xifra de les persones assistides a domicili i hospitalitzades en els darrers anys, segons els estats de cada 30 de Juny:

Assistides a domicili	Hospitalitzades	Total
1900 507.187	41.310	548.497
1910 525.730	43.726	569.456
1911 536.236	45.367	581.603
1912 580.444	44.181	624.625

El nombre de vells malalts i invàlids als quals la República francesa assisteix es, doncs, importantíssim. Turquia en comptava que les xifres precedents són les de les persones assistides en el moment de fer-se l'estadística. Es, per consegüent, enorme la despesa que això representa. Enguany, s'hi han esmerat 100 milions de francs. D'aquesta quantitat, uns 31 milions van a càrrec de l'Estat, uns 32 a càrrec dels municipis i uns 17 a càrrec dels departaments.

En els darrers mesos s'ha produït un fet curiós. En 1911 se creia que la xifra de assistits ja no pujaria més. Veia que en un any hi hauria un augment de 44.000. A què es degué això? Es degué a que, a l'inscrució dels vells com a beneficiaris de la llei de beneficència, s'han enterrat de la llei de beneficència de 1905, de la qual encara no'n sabien res! Naturalment, han demanat esser inclòs.

L'Exèrcit de la Salvació

Els telegrams ja han donat compte que ha mort a l'Anglaterra'l general Booth, fundador del famós Exèrcit de la Salvació, dedicat a obres de beneficència i d'higiene.

Tot a la premsa anglesa la gran lloçana de l'illustre difunt i explícitament interessants detalls de la seva obra filantròpica.

Fins avui, l'Exèrcit de la Salvació ha creat 115 refugis per dones, 22 cases de maternitat, 39 asils d'infants, 300 refugis i dispensaris per als desgraciats, 200 obradors i 18 granges, sense comptar la cèlebre "Oficina antitubercular", que des de la fundació ensa ha salvat ja la vida a prop de 5.000 desesperats.

ECOS

EL CEBRE

El CEBRE, escriptor espanyolista, don Marí de Cavia (a) «Sobiquillo», demana, en les planes d'«El Imparcial» del diàleg, a don Benet Pérez Galdós, que quan se començin les funcions del Teatre Espanyol, per atreure al públic i divertir la concurrència, contracti a una tonadillera, que bé podria ser—(parla'l senyor Cavia)—la Go-ya, la Mollor o la Paquita Escibano.

Aquestes apreciables senyores, cantant, seguint el pensament del pare de l'ideologia, cançons castelles, parides per escriptors y músics també castells.

Molt bé! I entre acte y acte d'«El Alcalde de Zalamea», «El convidado de Piedra» o «El desdén» en el desdén, el jove y a cèlebre Galito V. podria donar lliçons pràctiques de teatre de saló.

Amb això y molta Cazalla, la cosa aniria amb una seda.

No oblidí consell, senyor Galdós.

LO QUE

LO QUE avui la mirada, avui en dia, dels carrers de Barcelona, modistes apart, naturalment—es fa fruita. La fruita sucosa y regalada.

Encara queden presécs, una miqueta mactats, certament, però per això més dolços, oferint la seva tendra carn assota d'aquella pell envellida que encanta als diis amb el tacte abans d'encisar al paladar amb l'aroma i la dolçor.

Y els rellims? Els vells de totes menes, mostells, picapolls, de moc de gall, penjats pels aparadors de les tendes totes, dels carretons, de les parades dels mercats, oferint per cap preu als compradors el regal del suc seu, compost de hum del sol, algun del cel y sava de la terra.

Y els melons? Aquesta verda caps tanca- dals, que quan surten bons son menja d'àngels y quan dolents sons per donar als porcs? Oh! el gran meló dominical que'l cap de casa porti al pis després de pesat y sospesat, després de convèncer-se de que té les puntes totes. Oh! el bon meló quan esdevé obert sobre la taula, formant dues flaires y agradables flors.

Y les figues? Les figues matinals com di- gué l'excels Josep Carner. Un no sab quines hi puen més de-prés de la racolada o alguns de dinar: si les negres o les blanques, si les panxones o les de coll de dama.

Y les ciríndies? Y les prunes claudies, que son més humils que les violes, amagant sota un color extrany més que un rusc pugui te- nir? Y les primeres peres y pomes que ja arriben? Y les anous y les ametlles y les

De la dictadura espiritual a Catalunya

(Retorn a una Doctrina de l'Entu- siasmo cívic proposat com a base religiosa de tota forma culta d'Acció)

ORACIÓ IV

Nacionalisme... "estrecho".

(Sobre un aspecte nov del zuluisme)

Purament observador de la política ciutadana per lo que ella té d'emoció — en un moment determinat — l'Estudiant de l'Entusiasmo rosa avui la seva oració apro- posat d'una lletra a «La Publicació» den- Lluís de Zulueta, remembrant allhora una defensa que, en aquestes mateixes plan- tes, en Rovira Virgili del modo d'entendre el problema de les nacionalitats com a com- plement de la gran qüestió d'humanitat plan- tejada pel socialisme.

I

Jo proposaria anomenar «zuluisme» aque- lla posició davant de les coses de la nostra política que consisteix en extraure una idea d'harmonia en el fet mateix de l'oposició, y precisament en aquell moment en el qual l'oposició es més acusada y sembla gravis- sima.

Això es una habilitat. Aquesta habilitat revela un gran esperit.

En l'instint d'instint, ell té la manera de dialogar y, amb tota senzillesa, extraure la idea de la qual parlem, deixant tot el seu valor platònic, emprant dient les coses d'un faisc que sembla que s'hagin d'acom- plir perentorament.

No: la teoria y la política, per pocs dels nostres homes es entesa com pel professor Zulueta.

II

Naturalment, aquesta actitud dona una perspectiva d'altura.

Per altra part, com que hi ha claretat y vigor de llenguatge; prudència en el con- cepte, ironia y graciositat forsa en l'exposició, el polític aquí parlat, amb un artista del- l'edificació, y la seva actuació resulta d'un valor estètic inseparable del seu valor mo- ral.

Els polítics nostres (en general) van al Parlament d'Espanya animats d'una idea- lització, prescint dels defalliments, es tota arrebatada en aqueix entusiasme que jo al- gunes voltes he anomenat «epicureisme», és a dir, l'entusiasme intern concentrat, fixo en la seva essència y ondulant en les externes manifestacions, gracies al qual diem que, a un dat moment, y en un determinat po- ble, es compleix una llei de l'història.

Que amics meus, president de les vostres llistes d'esquerra y dreta y cen- tro y davanterguard, en el si d'aqueix En- tusiasme hi som, hi respirem, hi vivim, con- cientment o subconscientment.

Als ulls imparcials del naturalista, la lle- gendaria «Solidaritat» d'exteriors d'un estat permanent de la subconsciència col·lectiva.

La consciència més o menys clara d'a- queix estat forma bona part del «zuluisme».

III

Aquesta consciència sembla donar-li al pro- fessor Zulueta el dó de la previsió. (Re- cordis les seves «Premonicions», que diria en Valentí y Camp, sobre «Democràcia y Catalunisme», que me'n recordo recullit el senyor Lluís y Rissach, ple de joia, quan EL POBLE CATALA era setmanari).

A més, el professor Zulueta té la jove- tut: es un polític jove, una forta vocació per la política, com la del doctor Nicolau d'Olivier per l'heleinisme y el mitgualisme, com la del professor d'Ors per la lògica, com la del professor Pi per la fisiologia, com la del P. Bertrana per l'higiene.

Un polític simpàtic: aquest es el terme. Senzill, humil, expansiu, pràctic, molt ale- gre sempre — adhue al temps que duia aquells vidres de color negre, per prescrip- ció facultativa, — cultíssim com pocs de nosaltres, havent començat per esser pòd, aquest home té més d'un atractiu y inom- brables recursos per afluïr la seva voca- ció de polític a la modernitat.

Esperit mòvil, agil sempre — que, com deia Taine aproposat de Voltaire, sembla fet d'àtoms més volutis que els dels altres homes, — escrivint sempre amb claretat, treient tota la forsa del seu discurs de la claretat y de la sinceritat — de la moder-

El Cens de l'U.F.N.R.

La Comissió organitzadora del Cens de l'U.F.N.R. de Barcelona prega insistentment a les entitats afiliades a la nostra comunitat políti- ca, que se serveixin enviar un delegat, degudament autoritzat, el prò- xim dijous, a les deu de la nit, al C. N. R. (Pelay, 42) amb objecte de poder fer entrega dels talonaris per la formació del nou Cens, y a l'ensems rebre de la Comissió les instruccions necessaries per la rà- pida y ordenada confecció del ma- teix.

DE POLÍTICA

NOTES Y COMENTARIS

Un article den Zulueta

El diputat per Barcelona don Lluís de Zu- lueta, il·lustre escriptor y il·lustre periodista, ha publicat a «La Publicació» dos articles sobre l'U. F. N. R. i el nou partit reformista, contestant a una carta dels joves melquiadistes.

El senyor Zulueta confirma la seva perma- nència dintre de l'U. F. N. R., sense am- bigüitats en aquest punt. Però no amaga la seva simplicitat reformista, ni deixa de trobar escuses, y arguments per justificar l'evolució dels que des de l'Unió Federal se n'han anat al partit den Melquiades Alvarez.

Com a complement d'aquesta nota, que per avui no es més que informativa, creiem d'interès reproduir algunes de les afirmacions del senyor Zulueta:

«Si en la Base constitutiva del parti- do figura la paraula «nacionalista», jo no heu firmat, dijo per aquells dies uno de los diputats de la Izquierda Catalana. Pero como, si faltaba esa palabra, otros, por su parte, no firmaban tampoco, hubo de ceder. Cedió igualmente otro diputado que afirmaba no haber podido comprender to- davia lo que significaba el nacionalismo. Repito que no debemos arrojar tan noble transigen- cia. No nos asombramos, sin embargo, de que esos dos diputados hayan salido ahora oficial- mente de l'U. F. N. R.

Los que desobedecan a esta más allá de Ca- taluña bascan en el reformismo una especie de organización completamente de su partido catalán. Pero este era un partido cerrado con unidad doctrinal y por consiguiente dis- ciplinaria, con su Credo y por consiguiente sus excomuniones, y hubo de condenar en buena lógica aquellos intentos.

Llegamos al momento de la ruptura. Yo no puedo aprobarla. Y no porque no piense como vosotros, pues como vosotros pienso, ya lo sabéis, amigos míos de la Juventud Republicana Reformista. Sino porque creo que los que así pensamos debemos, mientras nos sea posible, desarrollar todo nuestro pensamiento en armonía con los otros fac- tores de la democracia catalana, y no en opo- sición a alguno de ellos.

Por qué no defender íntegramente nuestro ideal político con todas sus derivaciones y consecuencias en lo religioso—mejor dicho en lo eclesiástico—en lo pedagógico, en lo económico dentro del marco oficial de la U. F. N. R.—No hubiera sido posible, me di- ríais. ¡Estáis seguros? ¡Creéis que los elemen- tos directivos del partido os habrán desauto- rizado? ¡Si! Pues entonces y sólo entonces se impondrá la ruptura sana, determinada por la fe en un ideal. Habráis salido, habréis salido de la U. F. N. R. con el respeto de todos, con el prestigioso puro de una idea- lidad nueva.

Por otra parte, tampoco vosotros conseguiréis abrir un cauce suficientemente ancho pa-

Socialistes y sindicalistes

El nostre Eugeni d'Ors, en els seus «Glo- saries», ha parlat repetides vegades, tot pas- sant, del socialisme. N'ha parlat sempre elogiosament, adhue entusiàsticament. Ens ha presentat els sindicalistes com a iniciadors de lo que ell podríem dir-ne el nou cristianisme operari. Veu la llur acció perfectament en- ganada al rodatge de les novíssimes cor- rents ideològiques. Ha arribat «Xenius» a plantar-se l'obrer sindicalista de l'esdeveni- dor com un home model, intel·ligent, ple de forsa y d'alègria, probable seguidor dels als consells de castedat de Georges Sorel. Y al seu costat hi ha posat l'obrer socialista, democràtic, groser y gregari, degenerat per l'alcoholisme. Aquest parell — no'm puc estar de dirho toseguir — es una de les injustícies comeses per l'Ors al donar la seva mesura dels valors socials, ideals y personals.

Jo crec que les simpaties exagerades que sent «Xenius» pel socialisme són principal- ment degudes a les lloances que temps enrè- ra prodigà en aquest Georges Sorel y a l'in- terpretació filosòfica y transcendental que n'ha donat l'autor admirable de les «Reflexions sur la Violence». A través dels escrits de Sorel — de qui justament ha dit l'Ors que es un dels principis del pensament con- temporani — el socialisme ens apa una cosa suggestiva, original, forta y, so- bre tot, bella. Però en quin immens error cauem els que judiquem el socialisme per l'interpretació de Georges Sorel!

Qui ens dona l'essència de l'acció sindi- calista es l'Hubert Lagardelle, l'escriptor de les grans precisions y de les grans cla- retats. En els articles y els fascicles den Lagardelle trobem l'essència del socialisme exposada lluminosament, separada dels accidents y dels episodis que l'emboïen y la mig-amenen en el quotidian combat pro- letari. El principi fonamental del socialisme es aquest: «Tot el socialisme està en la lluita de classe; per lo tant, el socialisme està plenament contingut en el sindicalis- me, ja que tota dels sindicats, la lluita de classe no existeix». Així la política queda exclosa de l'obrerisme. Y així, també, l'o- brerisme deixa el camí de la democràcia, que es un camí essencialment polític. El socialisme es, doncs, antipolític y antide- mocràtic.

Aquest caràcter antideocràtic plau a «Xe- nius», qui tira contra la democràcia amb les armes que li presta l'ús aquesta pa- raula en sa accepció més baixa. Però, apart d'un comú menyspreu per les institucions y pels homes de la democràcia vuitcentista, l'antidemocràticisme de «Xenius» no té res que veure amb l'antidemocràticisme dels sin- dicalistes. Pera tenir la convicció d'aques- ta veritat, examinem el perquè de l'antide- mocràticisme sindicalista. Aquest perquè ens el diu, bon frament, l'Hubert La- gardelle: es l'acció «solidarista» de la de- mocràcia. El socialisme es antideocràtic perquè la democràcia barreja, uneix, so- lidariza, les classes socials, la burgesia amb el proletariat. Pot admetre «Xenius» aquest punt de vista? Me sembla que no. Contra- deix política que'l Glorador ens ha do- nat. Y consti que no té cap altra signifi- càcia l'antidemocràticisme dels sindicalistes.

Qui vulgui conèixer el socialisme, qui vulgui parlarne concienzudament, no ha de limitarse a llegir les «propos» dels seus po-

litadors. Ha de baixar al lloc ont se mouen els militants de l'obrerisme, els sindicalistes actius y autèntics; ha de llegir els seus periò- dics de combat y els seus manifestos de guerra; ha de seguir les deliberacions de les seves assemblees y les evolucions del seu moviment. Es en tot això ont trobarem el socialisme viu y real.

Aquí cal fer una distinció necessaria, l'o- bilit de la qual porta a greus confusions! Són genèricament sindicalistes tots els par- tidaris de que's obrers s'associen en grup- amenos de classe; així com sindicalisme, en son sentit genèric, no es altra cosa que l'associacion obrer. Mes el socialisme, en sentit específic, es la tendència proletària que hem explicat més amunt, y són a- nomenats específicament sindicalistes els seus seguidors o partidaris. En aquest darrer sentit s'usen els susdits mots en el present arti- cle.

Estudiant el moviment obrer, especialment el de França, lloc d'origen del socialisme, representat allí per la famosa C. G. T. (Con- federació General del Treball), veurém quan- to correspon a la realitat les lloances dedicades als sindicalistes. Tota l'admira- ció que's pogués sentir envers ells, s'afondrà depressa. Els emissors de la C. G. T. són uns homes vulgars, ignorants, bruts, completament democràtics en el mal sen- tit de la paraula. La llur actuació repre- senta, no pas un avenç, sinó una lamenta- ble reculada en la tística obrera. Si el socialisme de Georges Sorel es transcen- dental, si el de Lagardelle es renovador, el de Griffuelhes, el de Jouhaux, el d'Ivè- lot, es desballestat, inmoible, plebeu y de- golutat. No hi ha en aquest socialisme — que es el positiu y el pràctic — cap esperit nou, cap orientació ideològica. Ni per llur caràcter, ni per la llur mentalitat són els sindicalistes res que vulgui.

Si volem trobar en l'obrerisme francès una selecció d'homes, haurem d'anar a les fileres dels qui estan allunyats del sindi- calisme revolucionari. Els obrers de cor sa y de clara pensa no els trobarem entre'ls energumens que dirigeixen la C. G. T. No's diuen Griffuelhes, Bied, Ivèlot, Voinir, Jou- haux. Se diuen Renard (el trixidor), Keuffer (el tipògraf), Niel (l'ex-secretari de la Bor- sa del Treball de Marsella). Y si volem trobar caràcters, tampoc caldrà cercar-los entre'ls «coetistes»; haurem d'anar a «La Guerre Sociale», ont hi ha l'Hervé y els seus fidels Merle y Almeyda. Y tots aquests, en la varietat de les llurs tendències, estan dintre'l socialisme.

El plot entre sindicalistes y socialistes es d'actualitat, amb motiu del manifest publi- cat dies passats pels sindicalistes francesos Jouhaux, Griffuelhes, Voinir, Savoie y Bied en el llur orgue diari «La Bataille Syn- dicaliste». En aquest manifest — document de bon poc suc — s'ataca al partit socialista y a la fracció herveista, s'els acusa de vo- lersse apoderar de la C. G. T. y se pro- clama que aquesta vol viure totalment des- lligada dels socialistes y dels herveistes, da- munt dels quals se llicensa la qualificació des- pectiva de «politiciens».

«L'Humanité», orgue dels socialistes, no dona cap mena d'importàcia al manifest sindicalista. Potser hi ha en aquesta actitud més habilitat que sinceritat. «La Guerre So- ciale» contesta vigorosament els càrrecs con- tra l'herveisme — alguns dels quals no del-

Fantasies estivals

Dos diaris que ja fa temps juguen al joc que podríem anomenar de «fer la pla- ça» amb els solts, han publicat la notícia de que per part dels senyors Layret y Bas- tardas hi havia certa resistència a acceptar el «campany d'honor» que li ofereix entusiàsticament l'U. F. N. R. Per fíndims amics dels esmentats senyors, sabem que semblants ru- mors deuen respondre a desitjos de fer correr pàncies polítiques imaginades per uns quants divertits Maquiavels de penya de calé.

El campany d'honor

Se diu que les maledes del senyor governador ja estan gairebé llançades, y que un dia de aquest se despedirà definitivament de la dol- sa Barcelona, dolsa pera ell com pera cap altre mortal.

Del Govern civil s'encarregarà'l senyor Dip, home discret, grís, que no alegrarà ni enfu- rarà a ningú. Així'l senyor Canalejas podrà disposar d'aquest Govern civil, quan sigui més greu la seva situació política y podrà apar alguna bona o mossa «el-bien» o massa exigent.

D'una reunió

En l'Assemblea general socis celebrada'l passat di- a R. del districte segon avants de del dia va acordar-se'n proposa de la Presiden-

FILLS DE F. MAS SARDÀ

RAMBA DEL CENTRE, 22 - BARCELONA

Negociem els cupons del Deute 5 per 100 Amortizable y Huescas 4 per 100 venciment Agost próxim.

